.....	.....
pieczątka nagłówkowa szkoły	kod pracy ucznia

KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP SZKOLNY

Drogi Uczniu,

witaj w I etapie konkursu z historii. Przeczytaj uważnie poniższą instrukcję:

- Arkusz liczy 11 stron i zawiera 16 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt komisji konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem. Postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania konkursowe.
- Odpowiedź formułuj w zdania, nie odpowiadaj zdawkowo.
- Używaj długopisu/pióra z czarnym/niebieskim tuszem/atramentem.
- Nie używaj korektora/długopisu zmazywalnego.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Błędną odpowiedź wyraźnie przekreśl.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym lub otoczone kółkiem.
- W zadaniach PRAWDA/FAŁSZ dokonaj wyboru, czystwierdzenie jest prawdą czy fałszem (nie ma wszystkich jednakowych odpowiedzi).
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Czas pracy:

60 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania:

83

Zadanie 1. (0-1 pkt)
Uporządkuj podane epoki z dziejów ludzkości chronologicznie wpisując kolejno literki oznaczające dane epoki lub nazwy epok w prawidłowy ciąg.

A. epoka żelaza B. epoka kamienna C. epoka brązu

	1

Zadanie 2. (0-6 pkt)
Wyjaśnij pojęcia. Swoją odpowiedź sformułuj pełnym zdaniem lub dwoma krótszymi. Weź pod uwagę, że **za odpowiedź zdawkową lub będącą tylko synonimem pojęcia nie otrzymasz punktu**. Jeśli pojęcie jest aktem prawnym to podaj datę jego uchwalenia.

A. Hieroglify - ……..…..

B. Niewolnicy - …….

C. Demokracja - …….

D. Monoteizm - …….…….

E. Rycerz - ……...……..

F. Konstytucja nihil novi - …….

	6

Zadanie 3. (0-6 pkt)
Dopasuj imiona bohaterów do podanych charakterystyk i wpisz do tabeli nr 1 przy odpowiednim opisie. Weź pod uwagę, że imion jest więcej niż charakterystyk.

Tabela nr 1

1	Był wybitnym ateńskim filozofem, mówił: „Wiem, że nic nie wiem”	
2	Podbił Galię i przyłączył do Rzymu, a Senat ogłosił go dożywotnim dyktatorem	
3	Dowodził Ateńczykami w bitwie pod Maratonem, pokonał Persów	
4	Na czele wojsk macedońskich i greckich podbił Persję i centralną Azję, dotarł z wojskiem aż za Indus	
5	Zbudował potężne państwo Franków, koronowany został na cesarza Franków	
6	Twórca islamu, religii monoteistycznej	

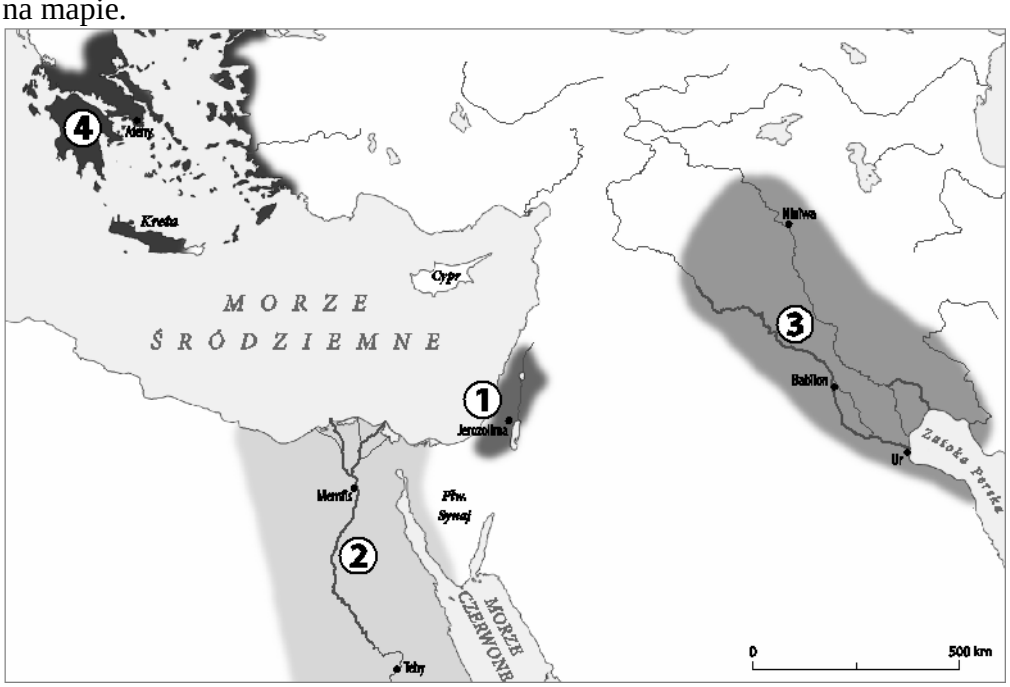
Tabela nr 2

Miltiades, Romulus, Juliusz Cezar, Karol Wielki, Sokrates, Mahomet, Aleksander Wielki, Oktawian August

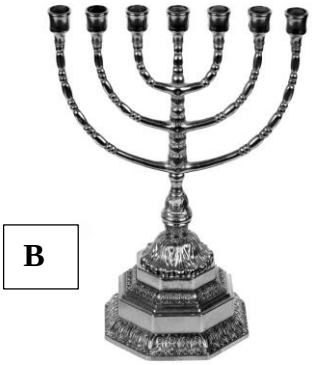
	6

Zadanie 4. (0-6 pkt)

Na mapie cyframi zaznaczono starożytne cywilizacje a literami przedmioty związane z dwiema z tych cywilizacji. Nazwij te przedmioty lub określ co przedstawiają. Następnie przeanalizuj mapę i dopasuj przedmioty do właściwych cywilizacji łącząc opisywany przedmiot z odpowiednią cyfrą na mapie.

I. Rysunek A przedstawia …….

Jest to charakterystyczne dla ……. ……

Państwo to zaznaczone jest na mapie cyfrą …….

II. Rysunek B przedstawia ……

Ten przedmiot jest charakterystyczny dla religii …….. . Jej wyznawcy zamieszkiwali obszar zaznaczony na mapie cyfrą ……..

	6

Zadanie 5. (0-8 pkt)
Przyporządkuj władcom wydarzenia, w których uczestniczyli lub byli ich sprawcami, dopisz wiek każdego wydarzenia. Uwaga wydarzeń jest więcej niż władców.

A. Mieszko I - ….. - …. w.
B. Kazimierz Odnowiciel - …. - …. w.
C. Bolesław Chrobry - ….. - ….. w.
D. Bolesław Krzywousty - ….. - …. w.

I. Zjazd w Gnieźnie
II. Chrzest Polski
III. Statut senioralny
IV. Najazd Tatarów na Polskę
V. Przeniesienie stolicy z Gniezna do Krakowa

Schemat właściwej odpowiedzi: **Władca – numer wydarzenia – wiek**

	8

Zadanie 6. (0-7)
Na podstawie załączonych źródeł i wiedzy własnej rozstrzygnij, które zdania są prawdziwe a które fałszywe i wpisz P jeśli uznasz, że zdanie jest prawdziwe lub F, gdy uznasz je za fałszywe.

Źródło 1.

Źródło: Zpe.gov.pl; Krystian Chariza i zespół, licencja CC BY 3.0.

Źródło 2. **Kronika katedralna krakowska**
[*Kazimierz Wielki] murował miasta, zamki, domy. Naprzód ozdobił zamek krakowski podziwu godnymi domami, wieżami, rzeźbą, malowidłem, dachami wielkiej piękności. Naprzeciw zaś zamku krakowskiego, po drugiej stronie Wisły […] wymurował miasto, które od imienia swego nazwał Kazimierzem, jak również wiele innych miast, jako to Wieliczkę i Skawinę, Lanckoronę, zamek Olkusz, Będzin, Lelów, miasto i zamek Czorsztyn, zamek Niepołomice, zamek Ojców, zamek Krzepice […].*
Źródło: *Kronika katedralna krakowska*, [w:] *Kronika Jana z Czarnkowa*, tłum. J. Żerbiłło, Kraków 2001, s. 16–17.

Lp.		P/F
A	Kazimierz Wielki był założycielem dynastii Piastów	
B	Konflikt polsko-czeski dotyczył m. in. przynależności Śląska	
C	Dzięki zręcznej polityce zagranicznej przyłączył do Królestwa Polskiego znaczną część Mazowsza, a reszta tych ziem została lennem Polski	
D	Z Królestwa Polskiego eksportowano m. in. sukno, towary leśne a importowano jedwabie czy wino	
E	Kazimierz Wielki odzyskał Kujawy i ziemię dobrzyńską zagarnięte wcześniej przez Krzyżaków	
F	Na przyłączonych do Polski ziemiach prowadził intensywną działalność kolonizacyjną lokując nowe wsie i miasta.	
G	Lokował m. in. Kraków, Wieliczkę, Olkusz	

	7

Zadanie 7. (0-7 pkt)

Uzupełnij tekst.

Kazimierz Wielki nadał w 1354 r. rycerzowi Janowi Pakosławicowi ze Stróżysk przywilej założenia miasta (1)……., obecnej stolicy Podkarpacia. W toku wielu lat wojen powiększył Królestwo Polskie na południowym wschodzie o (2)…….. …… (nazwa przyłączonego terytorium). Aby zapewnić krajowi wykształcone kadry urzędników powołał do życia uczelnię (3)……. …… w roku (4) …… Po jego niespodziewanej śmierci w roku (5)…… tron polski przejął jego siostrzeniec (6) …… ……., król (7)…… (nazwa państwa).

	7

Zadanie 8. (0-7 pkt)

Przeanalizuj informacje zawarte w zdaniach i skreśl fałszywe dane i pozostaw tylko właściwe, tak aby powstały zdania prawdziwe.

Przykład: Obecnie żyjemy w ~~XX~~/XXI w.

A. Po śmierci **Ludwika Andegaweńskiego/Kazimierza Wielkiego** Akademia Krakowska przestała funkcjonować
B. Królowa Jadwiga Andegaweńska czyniła starania aby odnowić uczelnię i uruchomić wydział **teologiczny/medyczny**
C. Na rozwój uczelni przeznaczyła **swoją biżuterię i kosztowności/łupy z wojen z Zakonem Krzyżackim**
D. Królowa **nie dożyła/dożyła** otwarcia odnowionej Akademii Krakowskiej
E. Jednym z rektorów odnowionej uczelni był wybitny prawnik **Andrzej Frycz Modrzewski/Paweł Włodkowic**
F. W wieku **XV/XVI** Akademia Krakowska przeżywała fazę swego wspaniałego rozwoju
G. Na Akademii Krakowskiej studiował m. in. **Mikołaj Kopernik/Kazimierz Jagiellończyk**

	7

Zadanie 9. (0-6 pkt)
Przeanalizuj mapę i na jej podstawie i wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

Źródło: zpe.gov.pl Stentor; licencja CC BY-SA 3.0

A. W jakich latach i za panowania jakiego władcy toczyła się wojna 13-letnia?

……

B. Gdzie i kiedy podpisano pokój kończący wojnę?

……

C. Jakie ziemie zyskała Polska, jak nazwano te ziemie?

……

	6

Zadanie 10. (0-4)
Na podstawie wiedzy z lektury dodatkowej o przywilejach gdańskich Kazimierza Jagiellończyka odpowiedz na pytanie: Co oznacza korona królewska w herbie Gdańska, o jakim wydarzeniu mającym miejsce w 1457 r. informuje? Jakie przywileje nadał król gdańszczanom (wymień dwa).

Herb Gdańska

Źródło: histmag.org; domena publiczna

……

……

……

	4

Zadanie 11. (0-3 pkt)
Połącz podane zdania w pary tak, aby powstały związki przyczynowo-skutkowe dotyczące odkryć geograficznych.

A. Turcy zajęli wybrzeże Morza Czarnego i tym sposobem zdobyli kontrolę nad dawnymi szlakami handlowymi.
B. Udoskonalono środki żeglugi, budowano wytrzymalsze statki.
C. Podejmowano próby znalezienia innej drogi morskiej do Indii
D. Do Europy z Ameryki zaczęły napływać duże ilości złota i innych cennych kruszców.
E. Podejmowano coraz śmielsze i dalsze wyprawy morskie.
F. Kraje Europy uczestniczące w podbojach bogaciły się, rozwijały się miasta.

1. ---------- - ----------
2. ---------- - ----------
3. ---------- - ----------

	3

Zadanie 12. (0-6 pkt)
Do wybitnych przedstawicieli kultury, nauki, dobierz ich dzieła, wynalazki lub odkrycia dopisując do nazwiska numer dzieła. Dzieł jest więcej niż potrzeba.

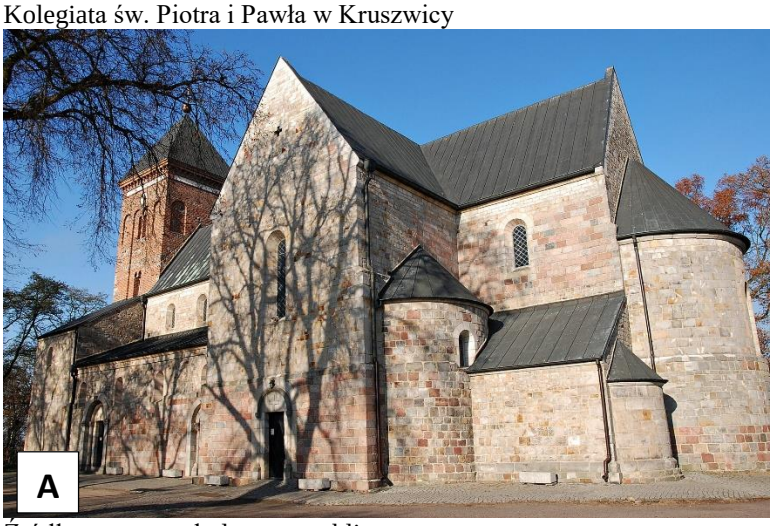
A. Jan Gutenberg	1. Opłynięcie Ziemi dookoła
B. Leonardo da Vinci	2. Odkrycie drogi morskiej do Indii
C. Ferdynand Magellan	3. Freski w Kaplicy Sykstyńskiej
D. Mikołaj Kopernik	4. Początek reformacji
E. Michał Anioł Buonarotti	5. Wynalazek druku
F. Marcin Luter	6. Teoria heliocentryczna
	7. Mona Lisa

	6

Zadanie 13. (0-4 pkt)

Podpisz style architektoniczne, które reprezentują widoczne na zdjęciu budowle. Uzasadnij swoją decyzję nazywając jedną cechę charakterystyczną dla danego stylu widoczną na zdjęciu.

Kolegiata św. Piotra i Pawła w Kruszwicy

Źródło: zpe.gov.pl, domena publiczna

Budowla A reprezentuje styl ……., ponieważ widać .....

.....

Dziedziniec Zamku Królewskiego na Wawelu

Źródło: zpe.gov.pl; Zygmunt Put, Wikimedia Commons, licencja: CC BY-SA 4.0.

Budowla B reprezentuje styl ……, ponieważ widać .....

.....

	4

Zadanie 14. (0-6)

Przeanalizuj krótki fragment tekstu źródłowego i wykonaj polecenia.

Źródło 1.

„...Iż już Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie jest jedno nierozdzielne i nieróżne ciało, a także nieróżna, ale jedna wspólna Rzeczpospolita, która się z dwóch państw i narodów w jeden lud zniosła i spoiła...”.

A. Napisz czy przytoczony tekst dotyczy unii w Krewie czy w Lublinie i kiedy unia ta została zawarta?

.....

B. Odwołując się do swojej wiedzy rozstrzygnij czy była to unia personalna czy realna?

.....

C. Uzasadnij swoje zdanie przy pomocy 3 argumentów. Argumenty powinny zawierać warunki unii potwierdzające twoje zdanie co do charakteru unii.

.....

.....

.....

	6

Zadanie 15. (0-2 pkt)

Rozstrzygnij, który ciąg wydarzeń jest zestawiony właściwie pod względem chronologicznym otaczając w kółko jedną z liter: A, B, C lub D

A. Hołd pruski – unia z Litwą w Krewie – bitwa pod Grunwaldem – unia z Litwą w Lublinie – wojna trzynastoletnia – odzyskanie Pomorza Gdańskiego

B. Unia z Litwą w Krewie - bitwa pod Grunwaldem - wojna trzynastoletnia - odzyskanie Pomorza Gdańskiego - hołd pruski - unia z Litwą w Lublinie

C. Unia z Litwą w Krewie - bitwa pod Grunwaldem - odzyskanie Pomorza Gdańskiego - wojna trzynastoletnia - hołd pruski - unia z Litwą w Lublinie

D. Unia z Litwą w Lublinie - bitwa pod Grunwaldem - odzyskanie Pomorza - unia z Litwą w Krewie - wojna trzynastoletnia - hołd pruski

	2

Zadanie 16. (0-4)

Przeanalizuj obraz i odpowiedz na pytania:

Autor: Piotr Norblin, domena publiczna

A. Jakie wydarzenie (będące częścią procedury) przedstawia obraz i kiedy takie wydarzenie odbyło się w Polsce po raz pierwszy?

……..…

B. Powołując się na zasady obowiązujące w trakcie owego wydarzenia podaj argument uzasadniający twierdzenie, że w Rzeczpospolitej Obojga Narodów panowała w pełni demokracja szlachecka i każdy szlachcic bez względu na posiadany majątek miał takie same prawa polityczne

……

……

	4

BRUDNOPIS (nie podlega ocenie)